

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/919/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114202907
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6114202907.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, proti odporkyni B. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XX, XXX XX D., štátna občianka SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianske združenie so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, zast. advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom, so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 1719,50 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 9C/112/2014 - 39, zo dňa 18. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol. Súd zistil, že zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej navrhovateľ uplatnil svoj nárok, neobsahuje náležitosti predpísané zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, hoci medzi účastníkmi ide o právny vzťah spotrebiteľský - zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V Žiadosti o poskytnutie úveru/Zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 27.05.2010 chýba dohoda o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (obligatórna náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g) cit. zákona). Potom v zmysle § 4 ods. 3 cit. zákona je úver bezúročný a bez poplatkov. Odhliadnuc od tejto skutočnosti, je aj dojednaná výška úroku 70 % ročne neprimeraná, takéto dojednanie účastníkov je neprijateľné, v rozpore s dobrými mravmi, a neplatné. Z pripojených listín mal súd preukázané, že odporkyni bol poskytnutý úver vo výške 1.500,00 eur a odporkyňa uhradila navrhovateľovi celkom sumu 1.516,20 eur, teda viac. Z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 1.719,50 eur s úrokom z omeškania, zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. (zásady úspechu vo veci), a hoci odporkyňa bola v konaní úspešná, súd jej náhradu trov nepriznal, pretože ich náhradu neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby rozsudok zmenil a návrhu navrhovateľa vyhovel v celom rozsahu a odporkyňu zaviazal zaplatiť trovy konania. Uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 107,24 eur.

Namietal, že pokiaľ súd ako hlavný dôvod zamietnutia návrhu považoval posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov z dôvodu absencie podstatnej náležitosti zmluvy, tak ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. nesprávne vyložil a aplikoval. Pretože podľa názoru navrhovateľa toto ustanovenie predpokladá absenciu všetkých v ust. § 2 vymenovaných náležitostí súčasne, t.j. uvedených pod písm. a) až l), čo je evidentné z toho, že oddeľovník medzi jednotlivými náležitosťami nahrádza spojku „a“. Taktiež zákonodarca v texte právnej normy používa pojem „náležitosti“ pri chýbajúcich častiach zmluvy a nie „niektorá náležitosť“.

Zákon tiež nevyžaduje, aby jednotlivé strany tvoriace listinu o právnom úkone boli samostatne podpísané. Z článku 7. ods. 7.1. zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje jej neoddeliteľnú súčasť. Zmluvná sloboda účastníkov zahŕňa nielen právo uzavrieť zmluvu s určitým obsahom, ale aj právo dohodnúť sa na mechanizme vzniku zmluvy, ako a čím bude zmluva tvorená a pod.. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje z právneho hľadiska potvrdenie akceptácie predloženého návrhu na uzavretie zmluvy (v podobe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru). Oznámenie vyjadruje v otázke konečnej splatnosti úveru skutočnosť, ktorá plynie z bodu 5. a 6. samotnej zmluvy, kedy vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti je logické, že konečná splatnosť úveru je zhodná s dátumom splatnosti poslednej splátky.

Ohľadom neprimeranosti výšky odplaty za poskytnutie úveru je rozhodnutie súdu arbitrárne a nepreskúmateľné. Pritom v čase uzavretia zmluvy bola zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch určená maximálna hranica, v akej môže byť výška odplaty za spotrebiteľský úver. Tá bola dodržaná (viď. Príloha odvolania), zmluva v časti výšky odplaty bola v súlade so zákonom - § 3 ods. 10, 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch a § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z.. Citované ustanovenia sú právne normy *lex specialis*, ktoré samostatne upravovali výšku odplaty. V § 3 ods. 11 zákona je zakotvený princíp relatívnej neplatnosti, teda ak by aj odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru prevyšovala výšku ustanovenú nariadením vlády vydaným podľa ods. 10, je neplatná v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý, neplatnosti dovoľá.

Odporca, ani vedľajší účastník vyjadrenie k odvolaniu nepodal.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (O. s. p.), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil..

Odvolací súd preskúmaním veci v rozsahu podaného odvolania dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, zodpovedá náležite zistenému skutkovému stavu vyplývajúcemu z listín doložených v súdom spise a je odôvodnené v súlade s ust. § 157 O. s. p.

Okresný súd vec správne právne posúdil, že právny vzťah účastníkov založený na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorá bola podpísaná odporkyňou dňa 25.05.2010 a navrhovateľom dňa 27.05.2010 (a pripojená k návrhu na začatie konania), je potrebné posudzovať ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch č.258/2001 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy, a ide o úverový právny vzťah (absolútny obchod) na ktorý sa vzťahujú aj ust. § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka.

Správny je aj záver okresného súdu spočívajúci v tom, že úver treba v tomto prípade považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodov, ktoré okresný súd podrobne uviedol v odôvodnení rozhodnutia. S týmito dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, v tomto rozhodnutí na ne odkazuje (ods. 2 § 219 O. s. p.). Právne úvahy, ktoré odvolateľ vysvetlil v odvolaní, týkajúce sa výkladu a aplikácie ust. § 4 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa názoru odvolacieho súdu nemajú oporu v dikcii týchto ustanovení a právne závery, ktoré z nich odvolateľ vyvodil, nie sú správne.

Ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. stanovuje pod písm. a) až písm. s) obligatórne (podstatné) náležitosti, ktoré každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí, aby zmluve o spotrebiteľskom úvere bolo možné pričítať účinky perfektného právneho úkonu.

Odsek 3 cit. paragrafu stanovuje určité výnimky, kedy aj pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná (písm. a) a písm. b)), pričom zároveň stanovuje sankciu pre veriteľa vo forme bezúročnosti úveru a bez poplatkov v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l).

Prípustiť taký výklad ods. 3, aký zastáva odvolateľ, že pre aplikáciu tohto ustanovenia resp. pre uplatnenie sankcie „bezúročnosti úveru a bez poplatkov“ je nevyhnutné, aby zároveň všetky (teda kumulatívne) náležitosti vymenované v ods. 3 druhá veta v zmluve chýbali, by znamenalo, že účel aký týmto ustanovením zákonodarca sledoval, by nebol naplnený.

Tiež zmluvné vyjadrenie konečnej splatnosti úveru nemožno považovať za splnené z hľadiska dikcie ust. § 4 ods. 2 písm. g) v prípade, ak o konečnej splatnosti úveru má vypovedať iba počet splátok úveru, ktorý je v zmluve uvedený, a teda ku konečnej splatnosti úveru možno dospieť logickou úvahou (matematickým výpočtom) odvodenou od počtu splátok, čím sa bráni v odvolaní navrhovateľ. Uvádza že „Oznámenie veriteľa vyjadruje v otázke konečnej splatnosti úveru skutočnosť, ktorá plynie z bodu 5. a 6. samotnej zmluvy, kedy vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti je logické, že konečná splatnosť úveru je zhodná s dátumom splatnosti poslednej splátky.“

Správne okresný súd poukázal i na to, že výška úroku 70 % ročne za poskytnuté peňažné prostriedky je neprimeraná, zmluvné dojednanie o odplate je nekalé, čo taktiež spôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere v tejto časti zmluvy. Pokiaľ v tomto okresný súd odkázal na podrobné zdôvodnenie v inom už ním vydanom rozhodnutí totožného navrhovateľa v obdobnej veci, jeho obsah je navrhovateľovi zaiste dobre známy. Odvolací súd k tomu dodáva.

V prejednávanej prípad z obsahu Zmluvy o revolvingovom úvere č. XX/XX zo dňa 27.05.2010, bod 6. Údaje o schválenom revolvingovom úvere, vyplýva, že do výpočtu RPMN za úver v zmluve stanovenom na 66,08 % tzv. ďalšie náklady spotrebiteľa zahrnuté neboli, a teda RPMN bola určovaná len v závislosti od vstupných údajov, ktorými sú výška poskytnutého úveru a frekvencia, počet a výška jednotlivých splátok istiny a úrokov. Za tejto situácie potom výška RPMN stanovená na 66,08 % je tvorená výlučne odplatou za poskytnutie úveru v podobe úrokov z úveru, keďže dohodnutá ročná úroková sadzba úveru v % je 70,00.

Už na prvý pohľad je zřejmé, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 27.05.2010 zaväzuje odporkyňu v časti na plnenie, ktoré vychádza z nekalého zmluvného dojednania, potom ide o plnenie, ktoré je právom nedovolené, odporuje dobrým mravom a teda aj zákonu.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov).

Ústavný súd SR už v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierka zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi, neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkolvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa prieciť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je, alebo nie je v súlade s dobrými mravmi. Uvedený nálež je plne aplikovateľný aj v prípade, ak je predmetom posudzovania výška zmluvne dohodnutých úrokov z úveru. Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnu vedou a

teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi.

Záver súdu o rozpore výšky dojednaných úrokov zo zmluvy o revolvingovom úvere s dobrými mravmi nemožno zamieňať s výškou tzv. RPMN všetkých finančných inštitúcií poskytujúcich úvery vedenou Ministerstvom financií SR (dostupnou na stránke www.mfsr.sk <<http://www.mfsr.sk>>), na čo poukazoval odvolateľ v odvolaní (príloha odvolania - RPMN 76,00 %). RPMN predstavuje „odplatu“ za prístup k úveru a jeho využívanie (sú to všetky náklady, vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov, zahrnuté sú tu aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ má navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí služby, aby získal úver alebo aby ho získal za poistných podmienok). Cieľom RPMN je poskytnúť číselne porovnateľné vyjadrenie nákladov spotrebiteľa súvisiacich s úverom. Avšak úrokovú sadzbu úveru účtuje veriteľ, resp. stanovuje v súvislosti s výpočtom úrokových nákladov (ako dennú, mesačnú, ročnú).

Účastníkmi konania dojednaná úroková sadzba 70,00 % ročne by podľa názoru odvolacieho súd neobstála ani pri posudzovaní súladu jej výšky zo zákonným znením ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného od 11.06.2010, ale ani znením ust. § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovovala výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie úveru, a ktoré bolo zrušené k 11.06.2010, na ktoré v odvolaní poukazuje odvolateľ.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 151 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. . V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá však trovy odvolacieho konania neuplatnila a žiadne trovy jej ani nevznikli, preto jej odvolací súd ich náhradu nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.